

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorje.

„Edinost.“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena za vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

«Edinosti je moč».

Deželni zbori.

Tržaški.

IV. seja. Navzočih 84 zastopnikov. Predsednik: dež. glavar Dr. vitez Bazzoni; vladin zastopnik dvorni svetnik vitez Rinaldini.

Po prečitjanju zapisnika zadnje seje čita tajnik predlog sedmerice zborniških članov za razširjenje volilnega reda, po katerem bi se imeli dostaviti prvim trem volilnim razredom trije novi. V prvi vrsti bi šli oni, koji plačujejo čez 300 gl. davka, v drugi plačevalci od 100 do 300 gl. in v III. oni od 25 do 100 gl. Zast. Burgstaller predlaga, da bi se oddalja predlog na uvaženje in da se poroča o njem uže v sedajnem zasedanju. Sprejme se enoglasno. Zatem predlaga isto o svojem predlogu za volilne pravice v trgovsko komoroporočevalec Combi. Slednji se sprejmo v drugem čitanju članki postavbe 24. septembra 1883. in to: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 13, 19, 21 (z dostavko Brunnerja), 23. (z dostavko R. Luzzattoja), 24, 25, 26, 27, (z dostavko Geiringerja), 28, 29 (z dostavko Luzzattoja), 30 (z dostavko Geiringerja), 31 (z dostavko R. Luzzattoja), 33, 35, 36, 41, 45, 46 (z dostavkami Consola), 47, 48, 49, 50, 52, 56 in 75 (z dostavkami Nabergoja). Zast. Nabergoj je predlagal razne olajšave gledé zidališč v okolici, da se namreč nima tako natančno gledati pri kmetijskih hišah na vsa stavbena pravila, kakor veljajo za mesto ter izjemno so iste tudi obveljale.

Kranjski

(Deveta seja, 8. januarja.)

Ko se prebere in potrdi zapisnik zadnje seje in razdelé došle vloge, se poročilo deželnega odbora gledé bregbrancev stavb na gorenji Savi v pretres izroči finančnemu odseku. Potem dr. Poklukar poroča o porabi izrednega kredita 18.000 gl. za vravnavanje vod in popravila škode, ki so jih bile napravile povodnji v Radoljskem okraju, ter v imenu finančnega odseka predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Poročilo o porabi kredita za poprave poškodb vsled povodnji v okraju Kranjskogorskim in o tem, kaj se je ukrenilo, da se zabranijo daljne nevarnosti pred povodnjami, se vzame odobrovalno na znanje.

2. Deželnemu odboru se naroča v pokritje stroškov za zgradbo potoka Bistrice pri Mojstrani in vodnih zgradb za obrambo te vasi še v tem zasedanju deželnemu zboru predložiti načrt postavbe.

8. Deželnemu odboru dovoli se za najnujnejše vodne zgradbe v Hrušici, pri Jesenicah ter pri Javorniku in Dobravi pri Zaspah ob teku podkorenske Save — poleg deželne pripomoči 8000 goldinarjev s posebnim zakonom dovoljene za vrjenje potoka Trebiža in za potok Pišenco dovoljenih 1720 gl., kterima vsotama se podaljša doba porabe za leto 1887. — še daljni izreden kredit do najviše vsote 10.000 gl. za leto 1887., toda s pogojem, da se tudi interesi pri teh zgradbah vdeležijo z ono pripomočjo, ktera je primerna njihovim interesom pri zgradbi in njihovih premožnostih, in z daljnim pogojem, da si deželni odbor v pokritje stroškov teh vodnih zgradb zagotovi primerne državne podpore.

4. Deželnemu odboru se konečno nalaga o dokončnem pokritju za vse v smislu predloga 3 izvršene in morebiti še dalje neizogibno potrebne vodne zgradbe v tem okraju deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju predložiti načrt deželne postavbe, v kateri se je poleg državne in deželne podpore ozirati na primeren donesek interesentov.

Vsi ti predlogi se sprejmo brez vsakterega ugovora in soglasno.

Prošnja županstva v Kranjski gori za podporo k napravi mostu čez Savo pri Gojzdu se izroči deželnemu odboru, da bo de reč natančneje pozvedel in privolil primerno podporo. Za vravnavanje Radolne pa se županstvu v Gorjah dovoli 300 gl.

Dr. Bleiweis poroča zatem o stoletnici deželne bolnišnice in predlaga, naj se v nemškem in slovenskem jeziku na svetlo dá zgodovina bolnišnice, ki jo je nemški sestavljal pl. Radič, poslovenil pa Cimperman, za kar naj se iz bolnišničnega zaklada dovoli 200 gl.

Deželni zbor brez ugovora pritrdi temu predlogu.

Prošnja Janeza Vertovca na Gočah v Vipavi za sprejem njegove slepe hčere v hiralnico se v rešitev izroči deželnemu odboru; učiteljski vdovi, Matildi Kokalj, se dovoli za tri leta miloščina letnih 100 gl. iz učiteljskega pokojninskega zaklada; prošnja nadučiteljske vdove, Ane Schiller,

moraš iti po vina, saj uže veš kam. Dobro, dobro, oče, uže pojdem. Fant vzame potrebnega za pot, obloži mule z sodi in gre; bilo je dva dni hoda; kadar dospe na mesto, ukaže sode natočiti, plača vino, obloži mule pa se odpravi proti domu. Ko je pa bil uže blizu doma, noč ga prehititi, tema je bilo, tudi dež je lil. Kaj naglo se prva mula ustavi in druge za njo, on premišljuje, kaj to pomenja in pravi prvej muli: daj, mala, daj; ona pa se nič ne zmeni, on stopi naprej, da bi videl, kaj to pomenja, pa kako se prestraši, ko zagleda mladeniča zraven sebe. Ljubi prijatelj, nič se ne boj, reče mu tuji mladenič, jaz ti ne storim nič hudega, jaz imam nekaj važnega s tabo govoriti, prosim te, da greš nocoj z mano.

Tako gresta vkupaj naprej, mule pa gredo za njima. Kaj naglo se jima je odprla lepa cesta, cesta je držala v en grad; prideta pred železna vrata, ta se jima sama odpro. Stopita naša popotnika v grad, ustavita se pred vežnimi vrati. Zdaj pravi mladenič: Tukaj razloživa in razložila sta mule in jih deneta v hlev, sode pa v vežo; zdaj pravi: Hočemo en malo večerje napraviti, jaz pojdem ognja iskati, ti pa bodi tukaj; gre, pa k malu se vrne in prinese ognja in pravi: Kaj se ti zdi, ali me dolgo časa ni bilo, dragi moj, jaz sem bil ta čas daleč, ker nisem mogel

za povečanje pokojnine in vzgojnih doneskov se pa ne usliši.

Prošnja krajnega šolskega sveta na Bučki za podporo k šolski zgradbi se izroči deželnemu odboru, da se pri delitvi podpor za leto 1888 na njo ozira.

Krajnemu šolskemu svetu v Prestranku se na njegovo prošnjo odpiše dolg 50 gl. pri deželnem zakladu za šolsko zgradbo; podpornemu društvu modroslovcev na Dunaji se podeli 20 gl.; Jerneju Pečniku za izkopavanje prazgodovinskih starin pa 100 gl. podpore.

Prošnja vodstva Dobrovske ljudske šole za podporo za drevsnico se s priporočilom v rešitev izroči deželnemu odboru.

Zadnja točka dnevnega reda bilo je letno poročilo deželnega odbora, in sicer o sklenenih postavah, davkih in deželno-kulturnih in zdravstvenih pa osebnih zadevah. Pri deželno-kulturnih zadevah oglašil se je poslanec Kersnik in vladi priporočal, naj bi se pri vravnavanju Kamniške Bistrice in sosednih potokov ne ozirala preveč na interesirane mejaše in dotičnega zakona ne tolmačila prestrogo. Dalje se je sprejel predlog, vladi nasvetovati, naj se Kolpa sprejme v vrsto državnih rek, Beli potok (Weissenbach) pa v vrsto skladnih rek na Kranjskem, in da deželni odbor v porazumenju s koroskim deželnim odborom v to svrhu potrebno ukrene. Druga poročila se vzmó na znanje, in potem konča seja.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Z novo nagodbo mej Avstrijo in Ogersko sosilne težave. Ogerski ministri so bili zopet na Dunaji, a porazum se ni dosegel; pri prašanju o davku na petrole se niso mogli zediniti; dogovori so se vsled tega zopet protrgali.

Na Dunaji in v Pragi so zadnji teden delavci sklicali delavke shode, v katerih se je govorilo o ustanovitvi delavskih zbornic. Shodi so se sicer izrekli za ustanovitev tacihi zbornice, ali z dotično osnovo, katero so nemški liberalci državnemu zboru predložili, niso bili zadovoljni. V praškem shodu, ki je bil mnogo obil-

nikder dobiti, da bi ogenj ne bil podkrižan, zdaj pa takoj večerjo napraviva, in takoj je bila večerja napravljena. Sedeta k mizi in večerjata, zdaj pa je vina manjkalo; vina pa hočem jaz dati, pravi prišlec, imava tudi vina dovolj, pravi tujec, gre in prinese polno čašo vina. Kadar se dobro najesta in napijeta, začne ptujec govoriti. Prijatelj moj, jaz imam nicoj nekaj s tabo govoriti, pa se nič ne boj, kar ti jaz nicoj povem, ti mi moraš zagotoviti, da nobenemu besedice ne črneš skoz eno leto; on mu zagotovi; zdaj prične tuji mladenič:

Pred vsem ti imam povedati, da midva sva brata. Brata! se zavzame mladenič, ali moji stariši so mi vedno pravili, da nemam nobenega brata. Tvoja mati je mene rodila, pa me je hudiču izdala precej, kakor me je porodila in zato sem jaz tebe tu sem pripeljal, da bi ti mene rešil. Pa kako te morem rešiti, pravi on. Prizezi mi, da nobenemu nič ne poveš, kar te jaz zdaj navadam. On mu priseže, da nobenemu nič ne pove. On pravi: Ti moraš besedo držati, ako ne, gorje tebi in meni, on pravi: Ti se eno leto ne smeš ni prebleči ni umiti, ni počesati niti nohtov ostriči; kakor si zdaj, tako moraš ostati eno leto, danas eno leto pa se umij, prebleci, počesi, ostriži in pridi v cerkev sv. Dominika pod hribom,

nejše obiskan od dunajskega, sklenola se je tudi resolucija, naj vlada zastopnike delavskega stanu iz vseh kronovin pokliče v posvetovanje, da pozve njih želje in pritožbe.

Vnanje dežele.

Bolgarsko prašanje. Iz Petersburga poroča nek privatni telegram, da je ruski car poslal grofa Šuvalova v Berlin in na Dunaj, da nemška in avstrijska vlada dovolite, da Rusija za šest mesecev zasede Bolgarijo. — Nam se to poročilo ne zdi dosti verjetno. — Iz Pariza pa se poroča, da bi Rusija sobranje pripoznala, ako bolgarska vlada odstopi. Bolgari bi prav storili, ako bi premislili, da razen moralne podpore nikder nobene druge pomoči ne nahajajo. — Turška vlada je uže dvakrat prosila Zankova, naj pride v Carigrad, da razloži tam, kake razmere so na Bolgarskem, a prvemu vabilu se ni hotel udati, še le na drugo vabilo je sklenol odpotovati v Carigrad. Ako je odpotoval, zbrali so se nekateri pristasi sedanje vlade, ter ga zasramovali in mu klicali: „izdajica domovine, ruski ogleduh itd.“ in zgodilo bi se mu bilo še kaj hujšega, da niso vojniki ubranili.

Bolgarska deputacija je 13. t. m. prišla v Rim, kder je bila sočutno sprejeta. Grof Robilant se je pri njenem sprejemu sklicaval na svojo izjavo v poslanskej zbornici in na zeleno knjigo, pristavil pa, da je Bolgarija ruskemu svojem osvoboditelju dolžna udanost i da ni misliti, da bi Rusija raztrgala pogodbe. Bolgari naj se, kakor doslej, zmerno vedó in ker je velika vojna slabemu vselej nevarna, naj skrbé doma za red i naj ne povzroče zunanjih zmešnjav. To je edini svet, ki ga morejo dati Bolgarom prijatelji in on sam.

Ruski car, kakor se od več strani poroča, pride 22. marca t. l. v Berlin, da osobno čestita nemškemu cesarju k rojstvenemu dnevu. Za resnico te vesti pa ne dajemo nobenega poročila.

Na ruskem Poljskem se je izdal ukaz, ki prepoveduje tujim državljanom kupovanje zemljišč v mejnih okrajih, ako si kupovalci niso pridobili ruskega državljanstva i niso uže polnih pet let v Rusiji stanovali. Ukazi zoper jude se tam z največjo strogostjo izvršujejo in vojaške posadke na Poljskem so celo dobile ukaz, naj pri ponudbah za vojaške potrebe jude, kolikor mogoče, izključujejo.

tam se ustavi pri velikih vratih, pa boš videl, kaj se bo godilo, ti se trdno drži, zakaj kadar bode povzdigovanje, takrat se vsi nečisti duhovi v tebe zaleté, ker bodo meni nevošljivi, zato se trdno drži; kadar pa bo naše konec, pridem jaz sam k tebi, tistikrat bom jaz rešen; zapomni si vse dobro. Mej tem je prišel dan, obložita mule, poslovita se in se razideta, pred odhodom si še enkrat strisneta roke.

Mladenič gre proti domu, ves zamišljen v ta čudni dogodek; prišedši domov, razloži mule, spravi sode v klet in gre po svojih opravkih. Ta dan je izšlo vse dobro, drugi dan ga pokliče mati in pravi: Ljubibrat, prebleci se, on pa se je držal, kakor da ne bi šlihal; mati tudi molčijo; pride sobota, pride nedelja, pa prebleči se noče, da so stariši rekli, da je zblaznel in so zaprli samega v neko stanico; to je trajalo eno leto, zakaj pred ljudi se ni mogel pokazati.

Leto mine, pokliče svojo mater in jej reče: Mama, pripeljite mi briveca, mati vesela, pošlje hitro po briveca, ki ga obrije; zdaj pravi: Mama, prinesite mi vode; prinese jo, prinesite mi obleke, prinese mu še obleko; zdaj pravi: Mama, jaz grem k svetej maši, napravite kosilo, zakaj pride še en prijatelj z mano. Mati vesela pritrdi. Zdaj se odpravi pa gre; kadar so ga ljudje zagledali, pa so govo-

PODLISTEK.

PRAVLJICA.

Spisal Zlobec Anton

Ženska pregreha kaznovana.

Enkrat so bili premožni stariši, imeli so eno samo hčer. Kadar ta njih hči doraste do 18. leta, zašla je z dekletovske poti; stariši niso nič zato vedeli, družo ljudje se tudi niso zato nič menili. Kadar se je približaval čas njenega poroda, odpravi se ona od doma v oddaljen grunt; tam je porodila zalega fantiča. Ko pa je porodila, vrgla je otroka v skale in rekla: Tukaj postani magari hudič. Kadar je to pregreho storila, šla je domov, doma ni nobeden nič zato vedel.

Dve leti poslej se je ona omožila s poštenim mladeničem in premožnim tako, da so imeli vsega dovolj, imeli so gostilnico s prodajalnico. Ko je minolo leto in dan, porodila je zalega fantiča, kateremu so dali ime „Ljubobrat“, fantič odrase in dali so ga v šolo; v šoli se je fantič do dro ponašal, v petnajstem letu je dovršil vso šolo. Fanta je bilo potreba doma, da je pomagal starišem.

En dan ga pokliče oče in mu reče: Ljubobrat, ti veš, da vina nemamo več, ti

V nemškem državnem zboru je bila 11. t. m. zopet na vrsti vojaška predloga. Moltke se je zanj potegol ter mej drugim rekel, da ne veruje, da bi katera vlada hotela prevzeti odgovornost, uže obstoječe netilo še nakopičavati. Močne vlade so poročito miru; če katera vlada mora delati za mir, gotovo lahko dela Nemčija, ki se hoče le braniti, k temu pa mora biti za vojno dobro pripravljena. Ako bomo zoper voljo primorani k vojni, lahko bomo vojevali, če pa predlogo zavrnemo, prav gotovo bomo imeli vojno. Dovolitev za kratko dobo ne bi se mogla sprejeti, ker nova krda bodo še le po več letih vplivna. — Potem je govoril Bismark ter naglašal najprej to, da vsi vojaški strokovnjaki pripoznavajo potrebo predloge. Naloga poslednjih šestnajst let, ohraniti mir in sprizajnti se z državami, s katerimi smo imeli vojno, ni bila lahka; posrečilo se je to popolnoma z Avstrijo, s katero smo v tako gotovih, zaupljivih razmerah, da prej nikoli še ne tako. Velik vpliv za utrditev miru je pripisati priateljiskim razmeram treh cesarstev. Naše razmere do vseh vlad so najboljše, tudi do Rusije, zoper katero mi gotovo vojne ne začnemo. Na zvezo mej Francosko in Rusijo pri predlogi gotovo nismo mislili. Meni bi se moralo očitati, da sem izdal državo, ako bi bil le eno trenotje mislil, zaradi Bolgarije se z Rusijo zaplesti v vojno. Prijateljstvo z Rusijo nam je važnejše, nego z Bolgarijo. — Tudi s Francosko smo v dobrih razmerah, vendar se te težje varujejo, ker se tu vrši še dolg zgodovinski razvoj. Mi smo storili vse, da Francosko pridobimo za to, da pozabi in odpusti ter nemamo nobenega vzroka, v skrbi biti, da nastane vojna mej Nemčijo in Francosko, pa tudi nemamo vzroka, bati se take vojne. Mi Francoske nikakor ne napademo, ali za vojno moramo vedno pripravljene biti. To je namen te predloge. K ljubi trdnega zaupanja na mirni duh francoske vlade in enega dela francoskega ljudstva ni se zanašati na trajen mir s Francozi. Francoska je močna, vojevitava, nje vojska je hrabra in za vojno pripravljena. Mi nikoli ne smemo rok križem držati, naj bo tam še tako mirno. Odgovornosti za mogoče nesrečno vojno vlade nočejo prevzeti. Mi se držimo nepogojno za sedemletno dovolitev predloge; ako k malu ne zadovolite zveznih vlad s popolnim sprejemom predloge; potem bomo razpravljali z drugim državnim zborom. Da smo poprej videli upor, boljše bi bilo, da smo poprej videli vprašali: „Hočete li nemškej državi dosedanja posestva ohraniti, ali ne?“

Windhorst je govoril za triletno dobo ter vprašal Bismarka, ali bi predloga bila brezvspešna, ako se dovoli krajša doba. Bismark je odgovoril: Prašanje je, ali ima biti vojska cesarjeva, ali parlamentova. Glede vshodnje politike pa je omenil, da se Nemčija za avstrijske in Avstrija za nemške interese sme in tudi hoče potegniti, ali da se ena država za drugo popolnoma žrtvuje, to je čisto nemogoče. Pri interesih, ki se ne tičejo druge države, mora vsaka država hoditi po lastnih poteh. Opazka Windhorstova, da je Rusija naša zaveznica, ni resnična. Ako bi nastala vojna s Francozi, ne bilo bi se zanašati na nobenega zaveznika. — 12. t. m. se je razprava nadaljevala; Windhorst je

rili. Poglejte, da ni Ljubobrat zblaznel, pogledite, kako lep mladenič je. Kadar so vsi šli v cerkev, on gre za njimi, stopi na cerkvena vrata in čaka konca maše. Kadar je bilo povzdigovanje, vse se je v njega gnetlo tako, da se je komaj zdržal, da ga niso pahnoli s cerkvenega praga; kadar maša mine, tistikrat stopi k njemu njegov brat in mu reče: Brat moj, srečen si ti in jaz, ker sem zdaj rešen.

Zdaj se odpravijo proti domu, po cesti grede govore ljudje: Poglejte, kdo je oni mladenič, ki gre z Ljubobratom, vse se je čudilo, kaj to pomenja. Prideta domov, mati vesela pozdravi tujca, hitro napravi kosilo, sedejo k mizi, pijejo in jedo in se razgovarjajo, vsak eno pove, tako je prišla vrsta tudi na tujega mladeniča, on pravi: Povejte mi vi, mati, kaj taka mati zasluži, ki svoje lastno dete hudiču izda? ona nepomislivi, kaj je naredila reče: Poklenskoga ognja! To je res, pravi on, tako ste vi z mano naredili, ko ste me porodili ter me v skale vrgli; ona od velike sramote gre v zgornjo sobo in skoči skozi okno, da se je precej ubila. Mladenič je bil rešen, mati pa je pala v peklenski brezen, ki si ga je sama izvolila.

Poglejte, kako se pregreha kaznuje.

govoril za triletno dobo, Bismark mu je odgovoril in svoj govor končal z besedami: „da od predloge le za en las ne odjenja“.

Dne 13. februarja se je razprava zopet nadaljevala; Richter je govoril zoper predlogo; odgovoril mu je Bismark ter glede bolgarskega prašanja rekel, da se je nemška vlada le toliko vtikala v bolgarske zadeve, da je zabranila smrtno obsodbo zarotnikov, da se je mir ohranil. Proti zahtevanju „Vossische Ztg.“ in „Germania“, naj Nemčija zapre Rusiji pot v Carigrad, opomnil je Bismark, da bi to morebiti bilo v angleškem interesu, mi pa imamo le težko nalogo, ohraniti mir in posredovanje mej prijateljskimi velevalisti. Če nas Rusija napade, hočemo, moramo in bomo se branili do zadnje kaplje krvi. Tako pa Rusija nema vzroka nas napasti in tudi mi ga nemamo, napasti Rusijo. Ne morem umeti, zakaj nas hočejo Poljaki siliti v vojno zoper Rusijo, ker če Rusi zmagajo, vprašanje bi bilo, če bodo Poljaki na boljsem. — Potem je govoril še Windhorst in tudi njemu je Bismark odgovoril. Po nekaterih opazkah vojnega ministra se je razprava sklenola. Včeraj je bilo glasovanje in sprejel se je s prečejšno večino predlog, po katerem se sicer dovoljuje zahtevano število vojakov, vendar pa ne za sedem, ampak le za tri leta. — Takoj po tem sklepu je segel Bismark v žep in prečital cesarjevo naročilo, da je državni zbor razpuščen.

Iz Pariza se poroča, da je Bismarkov govor Francoze zadovoljil; časniki ga tolmačijo tako, da Nemčija res nema namena Francoske napasti ter izjavljajo, da tudi Francozi nemajo tega namena. „Temps“ pravi: „Bismarkov govor Evropo pomiri“.

Angleško ministerstvo je zadel nov hud udarec. Minister zunanjih zadev Iddesleigh je 12. t. m. popoldne v Salisbury-jevem uradnem stanovanju naglo zbolel in v malo minutah umrl.

V italijanskej poslanskej zbornici je interpeliral Ferrari, zakaj gosposka v Trstu ni dopustila, da se italijanski razglasijo javno na hišna vogla nabijó. Grof Robilant mu je odgovoril, da je avstrijska gosposka rabila svojo pravico, po kateri sme javno nabijanje razglasov tujih držav zabranjati in zato še treba ni, da bi popraševal po vzrokih. Ferrari ni bil zadovoljen s tem odgovorom.

Iz Kabula se piše, da so glavarji doslej še neodvisnega srednje azijskega kanata Vahkan, ki meri 200 štirjaskih milj ter ima 400.000 prebivalcev, sklenoli poslati v Taškend poslanca, da se dogovoré, pod katerimi pogoji se kanat prostovoljno podvrže Rusiji. Ali ruski generalni governor je iz Taškenda poslal v Vahkan naznanilo, da Rusija vsled dogovora mej Gorčakom in Granville-om v letu 1872 zdaj ne more nobene pridobitve sprejeti; Vahkan mora tedaj ostati še neutralna zemlja toliko bolj, ker tudi Afganini menijo, da imajo pravico do nje.

S Kreti se poroča, da je tamošnji governor prosil vojaške pomoči, ker mu je pa turška vlada ni hotela poslati, zato je odstopil. Na Kreti so začeli angleški opravniki podpihovati ljudstvo in misli se, da se Angleška hoče polastiti Kreti.

Iz Tonkina se poroča, da se je prve dni t. m. pri Thankoa utrdila velika uporniška četa; Francozi so jo dvakrat zgrabili, pa obakrat bili odbiti; vsled tega se je poslala pomoč polkovniku Brisaud-u.

DOPISI.

Trst. 12. januv. [Izv. dop.] (Mestno svetovalstvo in resolucija proti škofu. — Mrzli škrofici na Lahone. — Opazke.)

Državniški čin naših rudečkarjev, boljše njihovega leibjurista Piccolija še vedno rogovili po glavi raznim rudečim v Trstu in Istri. Da bi vsej stvari vendar dali kaj veljave, zato so si naročili odobrovalne izjave iz Istre. Še le te dni smo čitali v ital. listih, da je srenjski odbor iz Portlja, od kder je doma poznani magistratov sluga in eksekutor Visentini v Barkovljah, sklenol, da pošlje čestitko mestnemu zastopu tržaškemu zato, ker je sklenol ono jako smešno resolucijo proti tržaškemu škofu in njemu podrejenj duhovščini. — Slavne Portlje so kazale pot, katero je hotelo nastopiti tudi kopersko mestno svetovalstvo. V sredo je inelo to starešinstvo sejo, katerej pa je prisostvoval tudi koperski glavar, vitez Bosizio. Župan Kobal (kako italijansko ime to!) je začel svoj govor, v katerem je hvalil odločnost tržaških mestnih očetov in predlagal, da se pošlje tem tržaškim vrlinom čestitka

zarad uže znane resolucije. Ali, komaj končal župan Kobal, ko se oglasi glavar vitez Bosizio in pravi, da take demonstracije ne spadajo v področje mestnih zborov, ki se imajo v prvi vrsti baviti z dobro upravo občinskega premoženja, in da vsled tega ne dopušta, da bi se o tej stvari glasovalo. — Župan in mestni očetje so začeli na to močno protestovati, ali glavar se ni dal ugnati v kozji rog, in ker se mestni očetje le niso hoteli pomiriti in odstopiti od nepotrebnih zaupnice, zato je energični glavar izjavil, da je konec seje in povabil mestne očete, naj gredo lepo mirno domu.

Tako se je žalostno končala v slavnih Portjah začeta brezumna demonstracija. — To bode menda tudi dobra mrzla kopolj za naše mestne očete.

Tržaški škof je sklical v sredo pastoralno konferencijo, katere so se udeležili mnogi duhovni. — To ni nič kaj posebnega; ali iredentarski listi, ki ne poznajo dolžnosti in pravic škofov, kateri redno vsako leto sklicujejo svojo duhovščino v take shode, so to konferencijo drugače razumeli in zasukali; oni so pisali, da se je natej konferenciji č. duhovščina posvetovala o postopanju protizloglasnej resoluciji mestnihočetov, in da se je te konferencije udeležil tudi odbor tržaške podružnice sv. Cirila in Metoda.

Zadnje so iredentarji pridejali iz zlobnosti, češ, duhovščino še bolj osmešimo — Ali revni ti poskusi niso drugzega osmešili, kakor rudečo gardo samo, ki ne ve, kaj dela. — Škof tržaški bode uže znal braniti svoje in cerkvene pravice in bombastična resolucija najde borno mestice v papirnem košu.

Vrhu tega pa je prišel tržaškemu magistratu še nek drug mrzli škrofec od zgoraj, kateri napravi veliko zlovolje in hrupa mej Lahoni. Došel je ukaz, da imajo magistratu vse oblastnije dopisavati le nemško in nič več laško in da tudi magistrat mora odgovarjati le nemško — razumeva se le uradom.

Pred leti niso na magistratu hoteli prejemati nemških spisov; zdaj pa da bi še celo odgovarjali nemško! — To bode ogenj v strehi, kateri ogenj pa mogoče naše rudečkarje tako zmeša, da začno še bolj netiti in da se morda res iz tega ognja izcimi kako c. kr. glavarstvo za Trst in okolico.

Ako je res, da je prišlo tudi povelje finančnim uradom, da morajo sprejemati slovenske spise in tudi odgovarjati slovensko na nje, potem bi se bilo res prišlo v okom skrajni potrebi, ker znano je, da finančni uradi nočejo nič vedeti za naš jezik. Sicer pa se sliši, da je prišlo to povelje le finančnej prokuraturi.

Ako pa je res, da ni prišlo na vse druge urade, ki se branijo priznati slovenski jezik, potem je dolžnost naših poslancev, da ta pravični ukaz na Dunaju izposlujejo. — Terjajmo dakle, dokler ne zmaga pravica!

V Naklem dne 9. januarja. [Izv. dop.] Nikar ne mislite, g. urednik, ker prejemate tako silno malo dopisov iz naše županije, da tu spimo. — Vsak, ki bi bil v nedeljo pri nas pri zborovanju in posvetovanju za ustanovitev podružnice „Sv. Cirila in Metoda“ se sedežem v Naklem in sicer za vasi: Naklo, Škocjan, Matavun, Brežice, Dane, Gradišče, Doljne Vreme, Britof, Barko, Vatovlje, Rodik, Lokev in Divačo, prepričal bi se, da imamo mnogo razumnih in narodnih mož v našem kraju.

Ob 3½ popoldne zbralo se je pri g. županu, kljub snežnemu vremenu in slabi poti, sila občinstva in to večinoma razumnih mož.

Škocjanski učitelj Albin Štrekelj, kot prvi sprožitelj te stvari, pozdravi došle z gorkimi besedami. Na to je govoril Albin Štrekelj, koji je občinstvu pri koncu ob kratkem prečital in razložil pravila podružnice.

V načelnistvo bili so izvoljeni: Ferko Mahorčič, župan v Naklem predsednikom, Albin Štrekelj, učitelj, njegovim namestnikom, Avgust Praprotnik, trgovec v Lokvi, blagajnikom in Janko Štrukelj, učitelj, zapisnikarjem.

Ker je okraj velik in vasi razstresene, volilo se je še 6 odbornikov. Pozabiti ne smem tudi gg. pevcev iz Barke, ki so z svojim vrlim vodjem g. Jankom Štrukeljom v takem številu nas pohodili ter nas tako krasno z svojim petjem zabavali. — č.

Iz Melske okolice 13. januarja 1887. Dovolj, draga „Edinost“, majhen prostorček naslednjim vrsticam, da lahko izvedo Tvoji prijatelji, kako se nam sedaj, v

predpustnem času godi — tukaj v Tolminski Sibiriji.

Prikimala nam je dovolj huda zima. Planina, senožeti, sploh vse leži pod debelo sneženo odejo, tako da kedar še močni vetrovi pihajo, ni skoraj mogoče sosedu do sosedu. Tem teže pač je, ako ima človek opravka v kakem bolj oddaljenem kraju, n. pr. v naši hribovskej „rezidenci“; kar pa gotovo sedaj zimski ali boljši predpustni čas, rekel bi, skoraj nikomur ne manjka. Imoviti mladi svet hiti k notarju napravljat si potrebna pisma, da potem vstopi v tisti lepi 7. sakrament. Večni pravdarji komaj čakajo, da mine svetek ali nedelja, da potem urno tekajo k odvetnikom polnit jim s težko prihranjenim ali celo izposojenim novcem njihove vedno izstradane žepe. Pa tudi drugih ne manjka, ki so pa nekoliko bolj obližani od pravnice znanosti.

Lansko leto, draga mi „Edinost“ donesla si nam vest o nekem J... iz B., kateri mi pa ni osebno znan. Pač pa nepričakovani konec o njem. Vedi mi pa draga! da tudi pri nas ne manjka enakih ljudskih pijavk, — črvičev, ki prodajajo ljudsko blagostanje s tem, da sleparijo ubožnejše prebivalce na vse mogoče načine, dokler jim ne vsilijo beraške palice.

O prelepa, pa mirna Melska vasica, vrinol se je pred nekaj leti v tvotjo faro kaj dobro znan S. iz L... še ter se poprijel trgovstva. Ta človeška kvara ni bila tedajne dni kaj imovita stvar, njegova varčnost ali kaj? porinola ga je na stopinjo prvega našega trgovca.

Naši stari pa pošteni trgovci ne morejo šteti nobeden toliko posestva, kakor prav S. On kupuje hiše po 10 gld. kmetije po 50 gld. pa saj vender ni čuda. Naši vozači mu ne morejo nikoli dovolj kave i sladkorja dovažati, da ne bi mu suhljate stare babice posušile njegove zaloge tako, da je primoran iti z žakelčkom k drugemu trgovcu si vsoditi kilo kavice. Samo lepopsanih piskrov mu pa gotovo ta predpust ne manjka, za to jamčim; in še pred Alejujo skupi toliko, da si lahko kupi kmetijo ali vsaj lepo hišo, in ko bi mu par soldičev še majkalo, takoj ogloda prvega, ki pride v kako dotiko ž njim do golih kosti. Ni še davno, odkar sa je pripetilo, da je nekem kajžarju iz Rovne Grahovske občine na čuden pa vendar znan način po sili iztrgal hišo in menda nekoliko drvišča (gozda) za 10 gld. To je poštenjak, kaj ne?

Pri nas pravimo: „velika vrata notri pa tudi ven.“ Tudi pri našem Rothschildu ni drugače, ako to kolikanj opazujemo. Ko mine četrto leta, odpošlje sl. c. k. davkarija svojega rudečekačega hlapca z opominom za zaostale davke. Ta davkarski hlapec obiskal je tudi našega vrlega lihvarja, in prav težko bi mu se bilo gladko, brez dražbe izšlo, ako ne bi si bil zviti lisjak še o pravem času izmislil gotovega aredstva. Najprvo tresel je ženski spol za praznični predpas s prošnjo, da bi mu posodil denarja. Ali naše hribovke so se vender znale kaj dobro odtegnoli nesrečnejzu meneč: ženski predpas ni vselej drag. Kaj bode sedaj! Aha! pravo je pogodil. Nekiubožen drvar (Holzknecht) dolžil mu je nekaj borih novčičev na kavi, soli in morda kak glažek žganja. Primoran je bil po sodniškeji poti ubožec bogatinove davke nad 100 gld. plačati.

Ljudje! varujte se zapeljivca, kateri hodi okoli vas kakor rujoveč lev in gleda, kedaj bi koga požrl; — tega katerega še ni. Amen! ako te kaj srbi, pa te jaz popraskam! Na svidenje.

Podpečnik.

Domače vesti.

Cesarju dar. Cesar je podaril po uimah poškodovanima občinama Colmo v Istri in Romans na Goriškem po 300 gld.

Imenovanje. Carinski višji oficijal Mavricij Stransky, potem kontrolor solnega višjega urada Ivan Rozzo in carinskega urada oskrbnik Ljudevit Berze so bili imenovani za višje carinske kontrolore pri glavnem carinskem uradu v Trstu.

Vlada in Lloyd. Merodajni krogi trdó, da bo jako težavno doseči porazum mej vlado in avstrijsko-ogerskim Lloydom. V pogodbenem načrtu, kateri je vlada vročila Lloydovemu načelniku baronu Morpurgo, neki so taka zahtevanja, katerih družba ne bo mogla sprejeti, posebno kar se tiče voznje hitrosti in tarifov, na katere hoče trgovinsko ministerstvo preveč vplivati. Lloydovega načelnika ima vprihodnje imenovati cesar, njegov namestnik pa ima biti Madjar.

† Franjo Erjavce,

eden najučenejših in najplemenitejših sinov našega naroda, zatisnil je za vselej svoje oči; umrl je nagle smrti v noči 13. t. m.

Franjo Erjavce rodil se je dne 9. septembra 1834 v Ljubljani, dovršil ljudske šole in gimnazijo v svojem rojstvenem kraju ter šel l. 1855 na Dunaj, kjer je leta 1859 dovršil vseučilišče z najboljšim uspehom, tako sicer, da je bil zaradi svoje vzglednosti celo 1 leto prefekt v Terezijanišću.

Leta 1860 je šel za profesorja na gimnazijo v Zagreb, kjer je služil do leta 1871 in si je v tej dobi stekel uže prav slavno ime med našimi brati Hrvati.

Leta 1871 preselil se je v Gorico, kjer je bil profesor na viši realni do svoje pretrane smrti. Erjavce je bil tudi član Jugoslovanske akademije v Zagrebu.

Omeniti nam je tudi, da so Hrvatje tako spoštovali in znali ceniti redko učenost Erjavcevo, da so mu leta 1877 ponujali mesto profesorja na zagrebškem vseučilišču, katero čast in povišanje pa je on v svoji skromnosti odbil, in tudi se mu je bila Gorica tako priljubila, da se ni hotel ločiti od nje, vsaj je tudi morda slutil, koliko potrebni so njegovi modri sveti goriškimi in sploh Slovencecem.

Ranjki Erjavce bil je uže kot dijak dober pisatelj. Kot profesor pa je pisal mnogo v Janežičev Glasnik in tudi v hrvatske beletristične liste ter je tudi kot hrvatski pisatelj dobro poznan. Za družbo sv. Mohora spisal je on mnoge in uorda najznamenitejše knjige, mej temi je posebno omeniti „Živalstvo“, Prirodopis živalstva s podobami, Naše škodljive živali itd. Za Matico Slovensko pa je spisal učne knjige: Botaniko, Zoologijo, Rudninoslovje. Poleg tega nahajamo njegove spise v Zvonu dunajskem in ljubljanskem in v mnogih drugih listih. Njegove mnoge povesti in sploh beletristične spisi so prav tako, kakor njegove učne knjige trajne vrednosti za naš narod, ne le glede jedra, temuč tudi glede pisave, ker skoro noben naš pisatelj ni tako jasno in lepo pisal, kakor Erjavce; njegov krasen in tako gladek slog v slovenščini ostane slovenskim pisateljem uprav uzor.

Poleg marljive literarne delanosti se je pa ranjki baval tudi z drugimi posli v korist naroda; tako je bil vedno odbornik mnogih društev v Gorici in drugod, mnogo, mnogo let je bil jako delalen odbornik Maticе slovenske, bil je mej utemeljitelji Narodne tiskarne in Narodnega doma, za katerega je pri vsem tem, da ni imel kapitalov, daroval 200 gld.; podpiral je list „Sočo“ od njega začetka pa do svoje zadnje ure, in Goriškim rodoljubom bil je on vedno neka viša instancija, ki je večkrat z svojo spretno roko poravnala prepire in vplivala v zmislu blaženega, čisto rodoljubnega delovanja. — Toliko je mož storil za naš rod, da si je zaslužil najlepši spomin v srcih vseh Slovencev in ta spomin bode trajal za vse čase, kakor bodo tudi trajala za vselej njega dela.

Prezgodaj nas je zapustilo drago plemenito bitje, ki v svojem narodu ni poznalo in tudi ni imelo sovražnikov.

Na Erjavcevem grobu nas bode danes Slovencev na tisoče, ki vsi bomo iz dua srca žalovali v zdihi: „Hvala Ti, za to, kar si storil svojemu rodu! Večen Tebi spomin!“

O Lloyd. Parnik „Titanija“ je odplaval na poti iz Hongkonga v Trst 11. t. m. iz Adena.

Tržaške novosti:

Telovadno društvo „Tržaški Sokol“ bode imelo jutri ob 5 uri popoldne občni zbor.

Ponarejene dvajsetice. Poročali smo pred kratkem, da se je posrečilo policiji zasačiti ponarejalca denarja Ferdinanda Gregorutti in vso njegovo rodino. Pozvedelo se je sedaj, da je imel še necega pajdaša, namreč krojača Josipa Zuliana, katerega so tudi uže spravili pod ključ.

Nesreče. Težaku Franju Mayer je padel na Lloydovem parniku Medusa velik omot pamuka na nogo in ga tako ozledil, da so ga morali odvesti v bolnico. — V četrtek zvečer je vozil kočijaž Z. Medrat z 2 konjema poulici Campo Marzio, kar se mu zgrudi eden konj na tlak in ostane takoj mrtev. Zadel ga je mrtvoud.

Zbolel je na javni ulici težak Anton Bressemati. Odnegli so ga v bolnico.

Policijsko. Nek potepuh je težaka Romeja Smrdù iz maščevanja tako pretepal, da je moral iti v bolnico zdraviti se. Zidar Janez F. se je sprl z 50 letno perico Marijo Dojan, ter jej skoraj levo oko izbil. Vročekrvneža so deli v luknjo. Težak Karol R. je iztrgal služkinji Angeli S. v Greti novčarko iz roke in pobegnil. Prijelo so ga straže večeraj popoldne ter našle pri njem še ves ukradeni denar v iznosu 12 gl. 20 nvč. Ženske, ne nosite po ulicah denarja v roki! — Zaprl so 1 postopača in neko malopridno žensko. — Krojač Ivan S. iz Ljubljane se je ustavljal ko so straže prijele neko zloglasno žensko. Zato so stražarji, ne razumeč njegovega junaštva, deli tudi njega v luknjo.

Izpred sodnije. V četrtek je bila razprava proti ital. podaniku, kapitanu in posestniku ladije Benediktu Cappolecchio radi vdeležitve pri ponarejanju javnega papirja, odnosno radi goljufije. Cappolecchio je bil namreč 6. maja p. l. pri tukajšnjem trgovcu Josipu Pollak kupil razne predmete, vredne 121 gl., ter poravnal račun z ponarejenimi ital. lirami. Porotniki so glavno vprašanje zanikali ter je bil obsojen Cappolecchio radi goljufije na 5 mesecev ječe in na izgon po dovršeni kazni. — Tereza Potočnik, 28 letna služkinja iz Bleda na Gorenjskem je ukradla meseca avgusta p. l. svojej družici v službi pri g. Hutterottu hranilnično knjižico, glasečo na 700 gl. ter kmalo zatem podigla na isto iznos 50 gl. Pri večerajšnji obravnavi so jo porotniki spoznali krivo tatvine 50 gl., ter je bila obsojena na 4 mesece težke ječe.

Popravek. V zadnji številki našega lista ostala nam je neljuba pomota, v vesti, kder se govori ob obnem zboru je v naslovu stalo „Porosko bralno društvo“ in mora biti Proseško bralno društvo.

Književnost.

Kmetijsko berilo,

Za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v pouk, po nalogu vis. c. k. kmetijskega ministerstva spisal G. Kramer, ravnatelj dež. kmet. šole v Gorici. To je naslov knjigi, katera nam je za novo leto jako dobro došla, ker smo uže davno take knjige pogrešali in s katero sta nam ministerstvo in gospod Kramer jako ustregla. Reči moramo, da uže davno in prišla na svetlo nobena tako željno pričakovana knjiga, kakor je to kmetijsko berilo. — Knjiga obseja 250 strani velike osmerke, v njej se nahaja 83 slik, tisk je lep, razločen, papir najfineje baže, s kratka: knjiga ni le dobra po vsebini, temuč se tudi jako lično predstavlja čitatelju.

Knjiga obseja, kakor kaže uže nje naslov, glavna vodila iz vseh kmetijskih strok in to s posebnim ozirom na kmetijske razmere na Kranjskem, Primorskem in spodnjem Štajerskem. — Namenjena je v prve vrsti ljudskim učiteljem, da se je poslužujejo pri poučevanju v kmetijstvu na ljudskih šolah, posebno na nadaljevalnih tečajih bi mogla služiti kot učna knjiga (berilo). Ali služila bode knjiga prav dobro tudi našim kmetovalcem kot vodilo v raznih slučajih. — Pisana je jako popularno in v lepej, čistej slovenščini, za kar nam jamči uže okoliščina, da je je korekturo preskrboval sam gosp. profesor Erjavce in da jo je pregledal, predno se je začela tiskati, tudi dež. šolski nadzornik, gosp. vitez Klodič-Sabladoski — vse okoliščine, ki knjigo priporočajo uže a priori.

Da se zopet vrnemo k vsebini, moramo opaziti, da je gosp. profesor Kramer

svojo nalogo izvrstno rešil, kajti razvrstil je to vsebino jako praktično in pregledno in nam v kratkih, jasnih stavkih vse predložil, kar je v kmetijstvu najvažnejšega. Kramerjevo kmetijsko berilo ima 13 poglavij, katera so zopet razrejena v okolo 150 podpoglavij. Poglavja so ta le: I. O rastlinskem življenju. Kaj so rastline? Kako živé rastline? Kateri so glavni pogoji rastlinskega življenja? II. O zemlji ali prsti. Kako je nastala prst in v čem je njena rodovitost? Kako je prst sestavljena? Kako je sestavljena mrtvica in kak vpliv ima na rodovitost žive prsti? Katera prst je najboljša? S katerimi sredstvi zboljšamo fizikalne lastnosti zemlje. III. O gnoju. Hlevski gnoj. Gnojišče. Kako je ravnati z gnojem na gnojišču? Kako je ravnati z gnojem na polju? Gnojica. Človeški odpadki. Pepel in saje. Blato iz ribnjakov in cest. Mešani gnoj (kompost). Apno. Koščena moka. O stelji. IV. Kmetijsko orodje, s katerim zemljo obdelujemo, Oralo, 1. Hohenheimsko oralo. 2. Zugmaierjevo oralo. 3. Vidačevo oralo. 4. Amerikansko oralo. 5. Ruhadlo. 6. Obratno oralo. 7. Oralo za oranje spodnje zemlje. Razruševalec, (ekstirpator). Okopnik. Osipalnik. Kako je treba orati. Brana. Valjar. V. O setvi. Stroj za čiščenje semen. Koliko semena smemo posejati. Ali je dobro premenjavati seme? O sejanju. Kdaj naj se seje? Kako se rastline oskrbujejo? VI. Kako je treba pridelovati poljske rastline? I. Žito. II. Sočivje. III. Okopavine. IV. Kupčijske rastline. V. Krmske rastline. VI. O travnikih. Košnja detelje, trave in sploh krmskih rastlin. O napravi kislega sena. VII. O kmetijskem kolobarjenju. VIII. O pridelovanju zelenjave. O legi vrta. Kaka zemlja je najboljša za vrt? Kateri gnoj najbolj ugaja vrtu? Kako nam je urediti vrt? Kako rastline sejati? Kako napravljati gnojne gredice? Kako se presajajo sadenice? Kako rastline na vrtu oskrbovati? IX. O sadjarstvu. Drevesnica. O cepitvi sadnega drevja. Najvažnejši načini cepitve. Kako se drevesa v drevesnici obrezujejo? Presajanje drevesec. Kako treba drevesa oskrbovati. Precepljivanje dreves. Pritlikavci. Katere sadne vrste naj sadimo in množimo? O porabi sadja. X. O vinogradarstvu. Kaka lega ugaja najbolj trtam? Na kaki zemlji trte najbolj rastejo? Kako je treba pripraviti zemljo za vinograd? Katere vrste trt bomo sadili? O množitvi trt. Kako je treba vinograd nasaditi? Kako treba oskrbovati trte do četrtega leta? O obdelovanju vinogradov. Kako trtam gnojiti? O cepitvi trt. XI. O kletarstvu. Trgatev. Kdaj naj trgamo ali beremo? Kako naj grozdje mastimo? Stiskanje ali prežanje grozdja. O moštu. Kakšna mora biti dobra klet. O sodih. Vrenje ali kipenje mošta. Kaj je v vinu? O pripravljanju belega vina. Kako treba pripravljati črtno. Pretakanja vina. Navadne bolezni vina. XII. O gozdarstvu. Kako stojimo z našim gozdom? Kaka zemlja in lega ugaja gozdu? O gozdnihi drevesih. Kako razvrstujemo gozd? Oskrbovanje gozdov. Kratek navod o pogozdovanju. XIII. O živinoreji. O krmi. Kateri so glavni sestavni deli rastline? O redilni vrednosti krme. Kako vrstimo krmo? Kolike krme imamo pokladati živini? V kaki razmeri naj bodo redilne tvarine v krmi? Kako je treba klajo pripravljati? O govedarstvu. — Kakšna svojstva ima govedo? O važnosti govedarstva. Nekoliko o govejih pasmah. Katero pasmo izberemo za rejo ali pa za zboljšanje domače pasme? Kako spoznaš starost goveje živine? Vodila o izreji goved. Goveji hlev. O mlekarstvu. O sirarstvu. O konjarstvu. — O konjskih svojstvih. Nekoliko o starosti konj. Kako se merijo konji? Kako hitro raste konj na visokost? Kake lastnosti ima lep konj? O konjskih pasmah. O umni izreji konj. Konjski hlev. O ovčarstvu. — O ovčjih svojstvih. Nekoliko o ovčjih pasmah. Pravila o reji ovac. O koristi ovac. O reji prasičev. — Kaka svojstva ima prasce? Nekoliko o prasičjih pasmah. O reji prasičev. O pitanju prascev. Svinjak. O koristi prascev. O kokošarstvu. O kokošjih pasmah. O svilarstvu. O murbi in njeni izgoji. Kako si pridobimo jajčeca v zalego. Kako se seme ali jajčeca valé? Odgoja sviloprejk. Zapredanje. Bolezni sviloprejk. O čebelarstvu. — Nekoliko o svojstvih in življenju čebel. Kako je treba napraviti čebelnjak. Kaj je umetno čebelarstvo? Kako se delajo roji? Čebelarju treba močnih panjev. Kaj nam je storiti z usmrjenim panjem? Griža pri čebelah. Kako naj se čebele pitajo?

Gospodu prof. Kramerju moramo le čestitati, da je našemu narodu tako koristno in ob enem jako ceno knjigo preskrbel in želeli je, da se knjiga mej slo-

venskim občinstvom, posebno mej č. duhovščino, učiteljstvom in mej kmetovalci močno razširi ter da se uvede tudi v ljudske šole, kder gotovo vcepi našej učečej se mladini veselje do napredovalnega kmetijstva, ki je podlaga blagosti našega naroda in v obče Avstrije kot eminentno kmetijske države.

Hvaležni moramo biti tudi ministerstvu kmetijstva, da je z doprineskom za tiskovne troške omogočilo, da se more knjiga, ki bi sicer morala stati nad 1 gld., za polovico te svote prodajati. — Knjiga stane namreč le 50 soldov in po pošti pošiljana 55 soldov.

Naročiti se more v „Tiskarni Dolenc v Trstu“, katera tiskarna je knjigo zgotovila.

Listnica uredništva.

Gosp. Vekoslav Orel v Ponikvah. Radi potrjujemo, da tudi Vi niste spisal in nam poslali dopis iz Avberja, zaradi katerega je toliko prepira.

Listnica upravnistva.

Gosp. Franjo T. Jan. Brdo. Poslane 4 gld. smo vknjižili na t. koč. leto. Kaj pa II. pol. letja 1886?

Tržno poročilo.

Kava — dobra kupčija, vsled ugodnih poročil iz inostranskega, cene jako trdne; prodalo se je dne 20.00 vreč kave Rio po f. 83 do f. 90 — 500 Rio lavé f. 9 do f. 98. 3000 vreč Santos f. 82 do f. 92, 500 vreč Java Mal. f. 92 do f. 98 —, Ceylon plant stane f. 100 do f. 139.

Sladkor — slaba kupčija po nespremenjenih cenah. Prodalo se je dne 6000 vreč sladkorja po f. 18 do f. 20.50.

Sadje — slaba kupčija cene šibke. Pomeranče po f. 2 do f. 4, limoni po istej ceni; — mandlji f. 70 do f. 75, dalmatinski s certifikatom f. 80 do f. 82 —, fige v venicah f. 10 do f. 11 — rož č. grški f. 5 —, puljski f. 10 do f. 11 —, opaša f. 20 do f. 21 —, evebe navadne f. 14 do f. 17, evebe Elemé f. 18 do f. 20, Sultanina f. 20 do f. 30.

Olje — mlahova kupčija. — Jedilno stane f. 35 do f. 39 —, namizno f. 48 do f. 65.

Petrolje — rusko for. 7.50, amerikan-ki for. 9.25.

Domači prideki — fižol slabo obražan, ružeči f. 8 do f. 8.50, bohinec do f. 9.50 do f. 10, koka f. 11 —. Maslo dobro štajersko in Kranjsko f. 80 do f. 85, najfinejše do f. 90.

Žito — popolnoma zauzamarjeno, cene nespremenjene.

Les — slaba kupčija, deske colane kranjske so šle te dni po f. 40 do f. 42.

Seno — iskano in se plačuje dobro. Konjsko dobro je šlo te dni po f. 1.60 do f. 1.70, volovsko f. 1.80 do f. 2.10.

Borsno poročilo.

Včeraj je bila borsna jako dobre volje in so kurzi č. l. viši postal, ali denes je borza zopet vznemirjena na vsi-poročilu iz Pariza in Berlinu, da je bil razpuščen nemški državni zbor.

Službeno potrjena spričevala o švicarskih kroglicah lekarničarja R. Brandta. Dasiravno dandanes švicarske kroglice ne manjkajo skoraj v nobenej družini ne v mestih ne na deželi, je dal gosp. Brandt vendar zahvalna pisma, koja so mu zadnji čas prispela, službeno potrditi, da more tako uradnjam in občinstvu jamčiti za resničnost zahvalnih pisem, katera se oglašujejo po časopisih. Nobena druga priprava dosedaj ni imela takih dokazov svoje vrednosti, ter se more res vsakdor prepričati, da ga ni boljšega sredstva proti zaprtju, krvi, glavobol itd., kakor švicarske kroglice lekarničarja R. Brandta, katere se dobe v škatuljicah po 70 kr. po vseh lekarnah.

ŽELODČEVA ESENCA
lekarnja Piccoli-ja
v Ljubljani

ozdravila me je kakor po čudežu od najhujših želodčevih in telesnih bolečin. koje so me celih pet let neznano mučile in proti kterim mi najimenitnejši zdravniki Vicenze, Milana, Como in Genove niso zamogli prav nič pomagati.

Lusa Battista, Sagor z na Gališkem.

Izdelovatelj pošilja le v zabojčkih po 12 steklenic za gld. 1.36 po poštnem povzetju. P. št. 1100 trp. p. t. naročniki. 50—3

V steklenicah po 15 nč. se prodaja v lekarnah: Biasoletto, Foraboschi, pl. Leitenburg, Liprandi, Pozzetto, Praxmarer, Prendini, Ravasini, Rovis, Saraval, za magistratom, Serravallo, Udovichi in Zanetti in v večjem delu lekarn na Štajerskem, Koroskem, Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji.

J. S. IRK

Androna Gusion št. 2 v Trstu priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo. — Prevzame vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100 1

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883
Glavnica društva gld. 3.300.000—
Rezervni fond od dobičkov 536.622-02
Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje 150.000—
Rezervni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov 161.500—
Premijna rezerva vseh oddelkov 7.342.780-36
Rezerva za škodo 267.601—

V portfelju:
Premije, ki se imajo potirati v prihodnjih letih 16.954.118-57
Skupni znesek v h škod plačanih od 1. 1838 do 1883 gld. 114.949.847 01

Urad ravnateljstva 2—24
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši)

Nič več kašlja!
Prsni čaj
napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS
v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, se tako trdovratno, kakor to spričujejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih razlin in čistih kralima dober okus in velja en zavoj za 8 dni 60 n.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pite za prestenje života in proti madrona iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri zaprtjem trupu, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživa o vsakem času brez obzira na diieto.

Ena skatija velja 30 sold.

Plašter in tudi tinktura proti kurjim očesom in debeleji koži — cena 3 plaštov za kurja očesa 20 soldov.
— Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti in Pontoni v Ajdovščini v lekarni Gullielmo. 10—10

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

Na obroke! (70—33)
taje pohišstvo tapecarije, razno strižno blago za obleke, ure vsake vrste

M. Coreni
via della Laguna št. 1 P. II.

Naravno olje
iz jeter od polenovke (B. cod.). najzdravnejše kakovosti kojeza z dohrom vsp-hom zakazujejo najboljši mestni zdravniki. — Iz iste kakovosti napravljajo se tudi zeleno ali jodoželezno (Ferrato) olje. Zaloge v lekarni G. R. Rovisa Corso ster. 47. 10—10

Zgnubljeni in oslabljeni
moške moči in nezmožnost

Gotov pripomoček! Vsakdo se popolnoma ozdravi z **gentalnim ogljenčevim slanom** brez naslednjih notranjih neredov na gotov način in za vedno, čisto krat čele v dobi 2 dni, celo navidezno neozdravljiva nezmožnost v vsakej človeški dobi kakor tudi polucije, se prijetnim, nežnim, zunanjim zdravljenjem. 26—52

Svedočbe slavnih profesorjev in zdravniške brošure, na tisoče zahval od popolnoma ozdravljenih oseb svetujejo vsem bolnim rabo ogjenčevga slana, ki garantira gotov in trajen uspeh.

Popolna priprava z dotičnim poimkom in z travniškimi spričevali for. 5.80. Pri pošiljavi se dobro pazi, da se ne spozna kaj zavoj zadržuje in od kol prihaja.

Zavod za ordinacije za tajne bolezni:
Dr. Karol Altmann
Dunaj
VII. M. Riahilferstrasse 80.

Velika zaloga **šivalnih strojev**, izvornih za vsako porabo.
Skladišče **trdnih blagajnic**, koje ni mogoče razbiti a sigurne so proti ognju.
Velik izbor **svetlinic za petroleje**, finih in prostih, za obesiti in za prn-šati.
Prodaja vsakovrstnih priprav za **popravljanje in pripravljanje strojev**, s posebno delaln co kovača in mehanika; prejemajo se poprave vsakojkih strojev pri

FILIPU BATICHU
T št. via dell' Acquedotto št. 23.
Naročbe izvršujejo nemudoma povzajem
Cene ne boje se konkurence. 13—20

Voščilo in priporočilo.
Visokočistil duhovščini, in vsem cerkvenim predstojnikom, vsčči podpisana srečno novo leto, in prip roča svojo bogato zalogo raznovrstnega blaga, vsakakoršno crkveno obleko, posebno lepe avilnate izdelke za bandeda, balahine itd itd. Podpisana sprejema in vestno izvršuje vsako dotično naročilo, in sicer ročno in pošteno, kolikor mogoče po najnižji ceni.
Prosi tudi visokočastito duhovščino, naj blagovoli vsa naročila pridržati njene pa odajati onim potovalnim agentom, kateri so vsi z židi v zvezi.

Ana Hofbauer.
kupčija s cerkvenim blagom
Ljubljani, gledališke ulice št. 14.
6—6

Priznano nepokvarjene
izvrstne
voščene sveče
izdelujeta
P. & R. SEEMANN
v Ljubljani. 3—6

Marijacejske
želodečne kapljice.
izvratno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodec. Neprecenljive do-brote je posebno vpliv ugi-hov pri notčnosti, slabosti želodeca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečice (rzavei) pri preobilnej produkeiji slin, rumenici bluvanju in gnuasu glavobolu, (ako boli iz želodeca) krč v želodec, zabasanji, preobilnosti jedi in pijač v želodec, proti glistam, boleznim na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himorojdam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarnicar „k angelju varhu“. 53—2

Dr. Brady Kremsier,
Morava
V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I. Seravallo blizo starega sv. Antona

Singerstrasse Nr. 15,
zum goldenen
Reihsapfel. **J. PSERHOFER-jeva** Apotheke
in Wien

Kričistilne — nekdanj univerzalne kroglice zvane, za užito res zadoje imi, kajti ni skrajni boleznih, v kojih se je mnogo drugih zdravil rabilo, se je po teh kroglicah nastavilo krat in v zelo kratkem času popolnoma ozdravljeno. Jedna skatija z 15 kroglicami stane 21 kr. Jedn zavitek z 6 kroglicami 1 gld. 5 kr. pri nefrankirane pošiljavi po povzajti 1 for 10 kr. Proti gotovini stane pošiljatev: 1 zavite: kroglice f. 1.35, 2 zavitka f. 2.30, 3 zavitki f. 3.40, 4 zavitki f. 4.40, 5 zavitkov f. 5.39, 10 zavitkov f. 9.20. (Man) kot jeden zavitek se ne pošilja).

Doblo nam nečestito pisem v kojih se kupčevali in rabili teh kroglic zahvaljujejo za ozdravljene iz vsakovrstnih nevarnih bolezni. Vsakdo, ki je le enkrat poskušal se s temi kroglicami zdelati jih priporoča i erugin.

Naj sledi tu nekatera teh zahvalnih pisem:
Bagerod i gospod! Vaše kroglice delajo kar čuda, one niso enake drugim hvalisanim pomočkom, temveč v resni pridobje zdravje v em, ki jih rabijo.
One kroglice ki sem jih o velikonoči naročil, sem skoraj v e razd 1 mojim znanem in prijateljem in vsem se pomagajo, celo stare, bolane in hirajoše osebe so po njih navaaj zdravje zadobile, ali vsaj se je njih bolehnost na boljše obrn la. Jaz Vas prosim zato, da mi jih še pet zavitkov pošljete. Zahvaljujem se Vam srčno jaz in z menoj vsi drugi, ki so rabili Vaše kroglice ozdravili.
Martin Deutinger.
Bega Sz. Györzy 16 febr. 1882.
Velečeni gospod! Ne morem se Vam zado tno zahvaliti za Vaše kroglice ker uže mnogo let je moja soproza bolehal na zaprtju čev ter le Vamim kričistilnim kroglicam se ima zahvaliti, da če t di ni 8 popolnoma ozdravela ter mora še kdaj pa zdaj kako vžiti, vender se jej je ona mladeniška svetost povrnila, da more sedj pri svojih opravkih biti. Prosim pa to mojo zahvalo razglasite, da jo spoznajo vsi bolni ter da mi pošljete še dva zavitka kroglic in dva kosca kitajskega mila.
Z odličnim spoštovanjem
Aljoz Novak, cv-tličar.
Vaše blago odjel Gotov, da morajo vse Vaše lečila biti enakega dobrega vsehpa kakor vaš znani ledni balzam koji je v mojej družini mnogim starim osebiam konco stori, čeprav nič kaj rad ne zaupam onim tako imenovanim univerzalnim pomočkom, venar sem odločil si vaših kričistilnih kroglic vkupiti, da z njimi prenemam do-gletno hemorojdačo bolzen, in res izpovevali moram, da mi je Vaše sredstvo po štiri dnem uti-vanju mojo staro bolezen odvadilo ter da ga sedaj mojim znanem goriko priporočam. Dopusčam Vam, da te moje vrstice objavite, ali brez mojega polneg podpisu
C. T.
V Beču, 20. februarja 1881.

J. Pscherhofer-jev Ledeni balzam uže mnogo let za najboljši pomoč k spoznan proti ozehli-nam vsake vrste kakor tudi proti star m racam itd. 1 posodica 40 kr.
Balzam za goltanec zanesljiv pomoček proti debelemu vratu, 1 pos. 40 kr.
Živenska esenca (bratke kapljice) proti po-preavi, vsakovrstnem trzanju v dolenju n telesu, zborno domače vračilo 1 flacon 20 kr.
Trpočičev sok občno znano izvratno zdravilo proti kat. ra, hripavosti, rčenemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.
Amerikansko mazilo za trganje po udih, najboljše pomoček proti protinu in drugim reumatičnim boleznim v hrštenem mozgu, ugrinji, nervoznim zobu olim, glavobolim, trganju v ušesih itd. itd. 1 gld. 20 kr.
Pscherhoferjeva tannokininska pomada uže mnogo let od zdravnikov pripoznana kot naj-vdobjivo se vedno vsakovrstna homeopatična zdravila.
Izven imenovanih izdelkov vdobjivajo se še druge farmacevitične specialitete ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene:
Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini ali povzetju Pri prejšnji dopošiljlatvi denarja (najbolje po poštnaj nakaznici) stane porto osti maj nego pri povzetju (10—12).

Lekarna
Trnkóczy,
zraven rotovža
v Ljubljani
na
velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prišli pi menih zahval o naših izbornu skušnih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczy-jevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradci (na Štajerskem) ena pa v Ljubljani.

Ljubljani. P. n. občinstvo se prosti, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da nasl v tako le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijacejske kapljice
za želodec, katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvraten uspeh pri vseh bol-znih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrova, kolika, zlatenica, bljuvanje glavobol, krč v želodec, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezn na vranici, na jetrih in zoper zlatožilo. Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.
Svarilo! Opozarjamo, da se tiste latinité **MARIJACEJSKE** kapljice dobivajo samo v lekarni **TRNKOCZY-ja**, zraven rotovža na velikem trgu v Ljubljani.

Cvet proti trganju
(Gleht) je odločno najboljšo zdravilo zoper protin, ter revmatizem, trganje po udih bolečine v križi ter živcin, otekline, otrpe-ne ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Malicu“ z zraven stoječim znamenjem 1 steklenice 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr.
Či ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej vrnite.

Planinski zeliščni sirup kranjski.
za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolečine: 1 steklenica 50 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirup za 50 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice,
ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvadočile pri zabasanji človeškega telesa, glavo olu, otrpnelih udih, skraženem zelodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah 4 21 kr.; jeden za zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

ZDRAVILA ZA ŽIVINO.
Štupa za živino. Ta prav dobra štupa po-maga najbolj pri vseh boleznih krav, konj in praštev. Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezcark, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, puenih in vranjih boleznih, ter odpravlja vse g late, tudi vzdr-žuje konje debele, okroglo i lakreus.
Kravedajo mnogo dobrega mleka.
Zametek z rabilnim navodom vred velja 1: 50 kr., 5 zametkov samo 2 gl.
Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo
v lekarni **TRNKOCZY-ja** v Ljubljani
zraven rotovža
in vsak dan s pošto razpošiljaio 7—12

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje pomaga pri prečgu zli, otekanju kolena kopitnih balov, otrp-nenju v boku, križi itd. otekanju nog mahuji na no-gah, izvrenji tš čaujse la, oparave auske itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in lišah. Steklenica z rabilnim nav-dom vred stane 1 gld., 5 stekl z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

8—12

Na deželo se pošlje na zahtevo cenik se slikami prost poštne.

Največa zaloga tovarne pohišstva IGNACIJA KRON iz Dunaja,
povsod poznane zarad dobrega okusa, dobrote in nizkih cen nahaja se v **TRSTU**, Via del Teatro 1 (Tergesteo.)

Lastnik društvo „Edinost“.
Izdatelj in odgovorni urednik Viktor Dolenc.
Tiskarna V. Dolenca v Trstu.